

Advies

Algemene Raad

30 maart 2017

Advies bij de visienota 'statuut vrijetijdswerk/semi-agorale arbeid voor de sportbegeleider'

Op 24 februari 2017 keurde de Vlaamse Regering de visienota 'Statuut vrijetijdswerk / semi-agorale arbeid voor de sportbegeleider' principieel goed.

De Algemene Raad besprak dit voorstel op 22 maart 2017 binnen een transversale werkgroep waarbij de leden uit de Sectorraad Kunsten en Erfgoed, de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk en de Vlaamse Sportraad vertegenwoordigd waren.

De Algemene Raad keurde het ontwerpadvies definitief goed op de vergadering van 30 maart 2017.

1. Situering

De georganiseerde sportsector (in Vlaanderen goed voor 1,6 miljoen aangesloten sporters), en bij uitbreiding vele andere organisaties in de non-profitsector, is al jaren vragende partij voor een aangepast sociaal en fiscaal statuut voor de trainers en lesgevers die zich, na hun reguliere job, meerdere malen per week inzetten om een kwaliteitsvolle begeleiding te bieden. Met het statuut vrijetijdswerk (ook bekend als 'semi-agorale arbeid') wordt een volwaardig derde kader gecreëerd dat volledig op zichzelf staat en de grijze zone tussen het vrijwilligerswerk en de reguliere arbeid binnen het verenigingsleven op een consistente manier kan invullen.

Op 24 februari 2017 keurde de Vlaamse Regering de visienota 'Statuut vrijetijdswerk / semi-agorale arbeid voor de sportbegeleider' principieel goed. De bedoeling is het overleg hierover aan te gaan met de bevoegde federale ministers.

2. Advies

2.1. Kansen voor de sportsector

De SARC vindt het positief dat minister Philippe Muyters het initiatief heeft genomen om het statuut voor vrijetijdswerk / semi-agorale arbeid uit te werken. Het voorstel biedt een antwoord op een prangende uitdaging die zich al jaren stelt in de sportsector, namelijk een statuut waarbinnen sportorganisaties trainers en andere sportbegeleiders op een legale en betaalbare manier kunnen inzetten. Het statuut creëert een kader op het vlak van fiscaliteit, sociale zekerheid en arbeidsrecht. De leden vinden het positief dat er bewust werd gekozen voor een derde statuut dat volwaardig kan bestaan naast de professionele arbeid en het zuivere vrijwilligerswerk. Daarmee wordt oneigenlijk gebruik van de vrijwilligerswetgeving tegengegaan.

De SARC dringt aan dat dit federale dossier door de Vlaamse Regering actief wordt opgevolgd wat betreft de concrete verdere timing en het plan van aanpak. Periodieke communicatie van de Vlaamse overheid (bv. in de vorm van een voortgangsrapportering) is daarbij wenselijk.

De SARC pleit voor een licht en efficiënt registratiesysteem, bv. een online portaalsite. Dit kan de planlast voor de sportorganisaties beperken en een duidelijk overzicht geven van de activiteiten van de vrijetijdswerkers (o.a. in functie van controle en de opstelling van een fiscale fiche).

2.2. Uitbreiding naar andere sectoren

De Vlaamse Regering heeft geopteerd om de sportsector als pilootsector te lanceren. De SARC gaat akkoord met dit voorstel en acht het van belang dat er een opening wordt gemaakt voor uitbreiding naar de andere sectoren.

De leden pleiten om bij de onderhandeling en voorbereiding van wetgevende instrumenten de mogelijkheid te voorzien voor een uitbreiding op termijn van het statuut vrijetijdswerk naar de andere sectoren, bv. in de vorm van een kaderwet die voor elke sector kan worden toegepast. In de relevante sectoren in cultuur en jeugd (socioculturele sector, kunstensector, erfgoedsector, circuskunstensector, jeugdwerksector en amateurkunstensector) zijn er immers ook functies waarvoor dit statuut relevant zou kunnen zijn. De leden menen dat bijkomend onderzoek nodig is om de mogelijkheden voor uitbreiding te verkennen en de specifieke noden binnen de andere sectoren in kaart te brengen. Het is alvast positief dat het kabinet van federaal minister van Sociale Zaken Maggie De Block daartoe bereid is en een studie zal laten uitvoeren.

De SARC dringt aan dat minister van Cultuur en Jeugd Sven Gatz en de bevoegde federale minister(s) alle relevante sectoren binnen de cultuur- en jeugdsector tijdig betrekken in deze denkoefening.

Volgens de SARC mag de opmaak van een statuut vrijetijdswerk niet vertraagd worden door de complexiteit tot afstemming met de verschillende sectoren. Het kader moet uiteraard voldoende breed zijn maar het mag geen argument zijn om het proces tot wetgeving te vertragen.

2.3. Verhouding van het statuut vrijetijdswerk tot het vrijwilligerswerk en andere regelingen

Het statuut vrijetijdswerk is een volwaardig derde statuut dat zich duidelijk onderscheidt van reguliere arbeid en vrijwilligerswerk. In dat verband heeft de SARC een opmerking bij de term 'vrijetijdswerk': de term 'vrijetijdswerk' doet eerder denken aan vrijwilligers en zorgt mogelijk voor verwarring. De SARC spreekt liever over 'semi-agorale arbeid'.

De SARC stelt daarnaast ook vast dat er systemen bestaan die deels aanleunen bij de principes achter het statuut vrijetijdswerk.

Zo bestaat er een 25-dagenregel die frequent wordt gebruikt in de cultuur- en sportsector. Met de 25-dagenregel kunnen organisaties prestaties voor welbepaalde socioculturele activiteiten vergoeden. Het gaat dan onder andere om taken van een animator, leider of monitor. De vergoedingen zijn vrijgesteld van sociale zekerheidsbijdragen, maar wel onderhevig aan bedrijfsvoorheffing.

De SARC merkt op dat de 25-dagenregel niet wordt vermeld in de studie of in de visienota van de Vlaamse Regering en stelt zich de vraag of het statuut vrijetijdswerk een impact zal hebben op de mensen die vandaag gebruik maken van de 25-dagenregel? Blijft deze regel ongewijzigd (ook als het statuut vrijetijdswerk wordt uitgebreid naar andere sectoren)? Is het mogelijk om het statuut vrijetijdswerk en de 25-dagenregel te combineren? De leden vragen om hier aandacht voor te hebben.

De SARC wijst verder ook op het bestaan van:

- de kleine vergoedingsregeling voor kunstenaars (KVR): de KVR is een forfaitaire vergoeding voor artistieke prestaties en is vrijgesteld van sociale zekerheidsbijdragen en belastingen
- de regeling voor stewards in de voetbalsector (voor voetbalclubs uit eerste klasse aangesloten bij de Koninklijke Belgische Voetbalbond)

Indien het statuut vrijetijdswerk verder wordt uitgewerkt op federaal niveau, moet men de effecten van het nieuwe statuut op deze regelingen in overweging nemen en verduidelijken. Bovendien kan het nuttig zijn om alle bestaande systemen in kaart te brengen en eventueel te zoeken waar bepaalde zaken kunnen vereenvoudigd worden.

Samenvattend

De SARC verwelkomt het initiatief van minister Philippe Muyters om het concrete voorstel over het statuut vrijetijdswerk/semi-agonale arbeid voor de sportbegeleider aan te kaarten bij de federale overheid. De SARC vraagt actieve opvolging hiervan bij de federale overheid. De SARC volgt de aanpak van de Vlaamse Regering om de sportsector als pilootproject naar voren te schuiven, maar vraagt tegelijkertijd ook aandacht om de uitbreiding van het nieuwe statuut naar de andere sectoren snel en vlot te kunnen doorvoeren. Ten slotte moet de verhouding met andere statuten en stelsels helder blijven/worden.

Namens de Algemene Raad

Luk Verschuere, voorzitter
Gaëtan Poelman, secretaris

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed

Herman Baeten, voorzitter
Jorijn Neyrinck, ondervoorzitter
Lieselotte Moortgat, secretaris

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk

Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiëre, secretaris

Namens de Vlaamse Sportraad

Frank Bulcaen, voorzitter
Sophie Cools, ondervoorzitter
Nai Han Lau, secretaris